

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Onze inwoners gaan er weer over!

De landelijke verkiezing hebben we alweer geruime tijd achter ons gelaten. Het lijkt het soms zo ver van ons af te staan, omdat dicht bij huis onze aandacht immers gevraagd wordt voor heel andere zaken. Maar de grote keuzes die daar gemaakt worden raken onze gemeente wel degelijk.

GroenLinks heeft landelijk een aantal belangrijke prioriteiten gesteld:

1. De klimaatcrisis als de grootste opgave van onze tijd.
2. Een duurzame en sociaal vormgegeven economie.
3. Een gezonde omgeving in de zin van een schone, groene en veilige omgeving, duurzaam geproduceerd en gezond eten en drinken, beschikbaar en betaalbaar voor iedereen.

Aan deze landelijke kapstok kunnen in feite ook de meeste voor ons belangrijke plaatselijke kwesties worden opgehangen. Maar als plaatselijke afdeling van een landelijke partij nemen we ook zeker de vrijheid om ons programma herkenbaar en specifiek voor onze inwoners te maken. En waar nodig breiden we ons programma uit met onderwerpen die landelijk geen of te weinig aandacht krijgen zoals inspraak van onze inwoners bij voor hen belangrijke onderwerpen.

GroenLinks Weststellingwerf staat voor **rechtvaardigheid, solidariteit, openheid en duurzaamheid**. Bij alle besluiten worden deze waarden meegewogen.

Kernbegrippen daarbij zijn:

- Een *groene wereld*, waar natuur van levensbelang is omdat wij nu eenmaal onderdeel zijn van de natuur.
- *Sociaal* in de zin van zorg voor elkaar, een rechtvaardige verdeling van welvaart en een circulaire economie als uitgangspunt.
- *Levendig* door actief te werken aan een prettige leefomgeving in onze gemeente.

Onderstaand vindt u als eerste een overzicht van onderwerpen die wij voor Weststellingwerf belangrijk vinden. Daarna puntsgewijs een vertaling in concrete acties.

Als GroenLinks het alleen voor het zeggen had dan wonen wij in een gemeente waar:

- *het gezond leven is en zorg voor natuur een belangrijke positie inneemt.*
- *ouderen en jongeren in de eigen dorpen kunnen blijven wonen.*
- *de inwoners in een vroeg stadium worden betrokken bij belangrijke onderwerpen en initiatieven van inwoners serieuze aandacht krijgen.*

- *intensieve landbouw wordt teruggedrongen.*
- *kringlooplandbouw en biologische landbouw worden gestimuleerd.*
- *geen nieuwe gasvelden komen en bestaande gasvelden snel worden afgebouwd.*
- *niemand tussen wal en schip behoort te vallen.*
- *zorg wordt verleend die nodig is, waarbij mensen hun eigen verantwoordelijkheid behouden.*
- *we maatregelen nemen, die bijdragen aan het oplossen van klimaat- en energieproblemen.*
- *inwoners worden gestimuleerd en gefaciliteerd bij het bedenken van creatieve en betaalbare oplossingen voor problemen c.q. wensen in hun dorpen.*

Ofwel, een hele fijne gemeente om te wonen. Eentje die **groen, sociaal en levendig** is.

Onze punten 2022-2026.

Wat willen we in de komende raadsperiode concreet bereiken?

Lokaal Bestuur dichterbij de inwoners.

De afstand is nu te groot. De lokale politiek kan dichterbij de inwoners worden gebracht.

- Wat GroenLinks betreft raadpleegt de politiek actief de inwoners veel vaker bij zaken die gekoppeld zijn aan hun eigen directe leefomgeving door middel van bijvoorbeeld burgerpanels.
- Initiatieven vanuit de dorpen worden snel opgepakt. De politiek hanteert daarbij een positieve grondhouding (ja, mits).
- De gemeente ondersteunt het opzetten en uitwerken van initiatieven. Ambtenaren schuiven direct aan in de dorpen (zoals in Nijeholtpade in praktijk is gebracht).

Energie en Klimaat

Het gaat niet goed met ons klimaat. Ook onze gemeente zal moeten bijdragen aan oplossingen voor de toekomst. Het ambitieniveau in de gemeente en de provincie Friesland gaat omhoog.

- We zetten maximaal in op energiebesparing via isolatie en op energieopwekking via zonnepanelen, waarbij plaatsing met prioriteit op daken en andere opties zoals geluidschermen plaatsvindt. Daarnaast aandacht voor kleine windmolens en aardwarmte en nieuwe vormen van energievoorziening zoals de waterstofroute.
- •Nieuwbouw voor bedrijven dient zodanig te worden uitgevoerd dat de constructie zonnepanelen kan dragen.
- Elk dorp krijgt een eigen energietransitie plan en wordt voor het realiseren daarvan inhoudelijk en financieel ondersteund.
- Er is op initiatief van GroenLinks reeds een Energiefonds voor de realisatie van deze plannen. Dit fonds dient met spoed te worden geactiveerd. Het Rijk wordt gevraagd om extra geld hiervoor.
- Er dient een actiever energie- en klimaatbeleid te worden gerealiseerd. Wij willen o.a. inzetten op een ander windmolenbeleid, waardoor windenergie voor veel meer inwoners bereikbaar wordt.

- Elke vorm van gaswinning uit kleine velden wordt tegengewerkt of ontmoedigd.
- Verspilling van energie wordt actief tegengegaan.

Biodiversiteit en Milieu

Het gaat niet goed met de natuur en onze directe leefomgeving. Eentonige monocultuur van strakke gras- en maisvelden domineren een te groot deel van ons landschap. Na Amerika is Nederland het grootste exportland van landbouwproducten waar onder vlees. Dat heeft een prijs. Het verdwijnen van bloemen en planten en daarmee de insecten en als gevolg daarvan minder vogels. Het ecosysteem wordt verstoord. Die prijs is in onze gemeente met een zwaar accent op landbouw te hoog. Dat kan en moet anders door onder andere het versterken van de biodiversiteit.

- Onze gemeente voert een actief biodiversiteit-, klimaat- en milieubeleid.
- Uitbreiding van intensieve landbouw en veehouderij is niet meer mogelijk. Het streven is vermindering van intensieve bedrijven i.v.m. Co2 uitstoot, dierenwelzijn en gezondheid voor mensen in de directe omgeving.
- In gebieden waar intensieve veehouderij reeds plaatsvindt, krijgt de GGD opdracht om de (gezondheid)risico's hiervan te onderzoeken.
- De uitbreiding van biologische en natuur inclusieve bedrijfsvoering wordt gestimuleerd.
- Het gebruik van landbouwgif wordt, in samenspraak met de provincie, tegengegaan en uiteindelijk verboden.
- Intensieve (lelie)teelt wordt aan banden gelegd in de omgevingsplannen.
- Met ondernemers in de agrarische sector worden bindende afspraken gemaakt.
- Kleurrijke biodiversiteit stimuleren door velden met verantwoorde teelt.
- Oude wandelpaden worden hersteld en voor fietsers wordt ruimte gemaakt.
- De geurnorm buitengebied gaat van 20 naar de landelijke norm van maximaal 14.
- Geen vervuilende bedrijven op bedrijventerreinen in Wolvega en Noordwolde.
- Bedrijven ondersteunen bij produceren, aanbieden en opruimen van restafval.
- In de communicatie rondom invoering van restafvalstelsel Diftar 2 dient ook voedselverspilling nadrukkelijk aan de orde te komen.
- Overlast door hout stoken verdient meer aandacht, bijvoorbeeld via certificering van houtkachels.
- Gebieden worden aangewezen waar de natuur alle ruimte krijgt. Het waterpeil in het veenweidegebied gaat omhoog.
- Bermen, velden en dorpen worden kleurrijk en kruidenrijk.
- Bij bestrijding eikenprocessierups wordt zo snel als verantwoord overgeschakeld op duurzame bestrijding. Het blijkt dat daarmee al bemoedigende resultaten kunnen worden bereikt. Ook het gebruik van nestkasten wordt gestimuleerd.
- Structureel opruimen rommel in de bermen.
- Geluidsoverlast wordt aan banden gelegd (denk aan straaljagerplannen, vliegbasis Leeuwarden, laagvliegroutes vliegveld Lelystad).

In onze gemeente kan iedereen prettig wonen.

Nederland kent op dit moment een groot tekort aan woningen. Dit heeft ook gevolgen voor onze eigen inwoners. Jongeren en starters willen graag in de dorpen blijven wonen, maar kunnen geen geschikte woning meer vinden. Ze trekken weg. Ouderen willen langer thuis wonen al dan niet met mantelzorg faciliteiten. Het aanbod van geschikte huurwoningen neemt sterk af en vergroot het probleem. Dat kan anders.

- Extra aandacht voor de woningnood van woningen voor jongeren en starters, zodat zij in de dorpen kunnen blijven wonen. Daarbij wordt veel aandacht besteed aan mogelijkheden om creatief in te spelen op veranderende woonbehoefte.
- Dat zelfde geldt voor voorzieningen voor ouderen, waardoor levensloopbestendigheid van het wonen mogelijk wordt gemaakt.
- Creatieve oplossingen voor mobiliteitsbehoefte in de dorpen.
- Uitbreiding fietspaden (met behulp van duurzame materialen zoals gerecycled plastic).
- Bouwlocaties en mogelijkheden worden eerlijk verdeeld over alle dorpen. De nu zeer beperkende regelgeving wordt daarom verruimd waarmee er ook mogelijkheden ontstaan voor alternatieve bouw of alternatieve woonvormen.
- Bouwen gebeurt alleen nog duurzaam (denk ook aan composteerbare isolatie materialen) met ruimte voor eigen creativiteit.
- GroenLinks was nooit een voorstander van Lindewijk 1 en 2. Wij vinden in ieder geval dat bijstelling van de gemeentelijke ambitie mogelijk moet blijven (via evaluatie) bij veranderende woonbehoefte.
- Voldoende huurwoningen zijn noodzakelijk. We streven naar een wachttijd voor sociale huur van maximaal een jaar.
- Er wordt gezocht naar creatieve en passende oplossingen voor woningbehoefte (bv. verplaatsbare Tiny house).
- Geen autoverkeer in de Hoofdstraat/ van Harenstraat Wolvega, laden en lossen op vaste tijden.
- Waar mogelijk geen zwaar landbouwverkeer meer door de kernen (met duidelijke aanwijzingen van alternatieve routes).
- Een verkeersevaluatie in de gemeente is dringend noodzakelijk. Daaraan dienen toekomstige verkeersaanpassingen te worden getoetst.

Armoede, Inkomen en Gezondheid

De zorg voor kwetsbaren is door het rijk neergelegd bij de gemeente. Deze zorg staat al jaren onder druk, waardoor niet de zorg kan worden verleend die nodig is. Daardoor vallen inwoners tussen wal en schip en verwaarloost de gemeente haar taak als hoeder van de burger! Dat kan beter.

- Onze gemeente stelt alles in het werk om armoede te voorkomen onder andere door voorlichting over extra middelen en ondersteuning.
- Geen incassobeleid waardoor mensen nog dieper in de schulden raken, maar een nieuw model van sociaal incasseren: Faircasso.

- Preventie en voorlichting staan voorop. De inzet is gericht op maximale zelfstandigheid en zelfredzaamheid.
- Medicalisering van jeugdzorg wordt tegengegaan.
- Voorzieningen zijn zoveel mogelijk in de buurt van ouderen of inwoners die zorg nodig hebben.
- Inwoners in de bijstand wordt gevraagd naar vermogen vrijwilligerswerk te verrichten, zodat men in contact blijft met medemensen en arbeidsparticipatie wordt gestimuleerd.
- Voorzieningen op het vlak van Ondersteuning, Inkomen en Arbeid kosten veel geld. De gemeente zal zich blijven inzetten voor kostendekking nu die taak door het Rijk op de schouders van de gemeente is gelegd.
- Sport en bewegen voor ouderen en jongeren wordt door de gemeente gestimuleerd en ondersteund. Buitenschoolse sportvoorziening gratis aanbieden betekent kansengelijkheid voor alle kinderen. Wij pleiten daarbij voor het zogenoemde 2+1+2 model van KVLO Friesland (Vakvereniging Lichamelijke Opvoeding).

Circulaire Economie

In een circulaire of kringloop economie staat het hergebruik van producten en duurzame grondstoffen centraal en worden afval en schadelijke emissies naar bodem, water en lucht zoveel mogelijk voorkomen. De kringloop waar afval een grondstof is.

- Ecologisch en kleinschalig toerisme meer aandacht geven.
- De gemeente draagt de exploitatie van de jachthaven zo snel als mogelijk over aan een marktpartij.
- Het gebruik van lokale-, streek- en Fairtrade producten wordt gestimuleerd.
- Voorzetten van Weststellingwerf als Fairtrade gemeente waarbij het gaat om eerlijke handel en prijs voor producten die van ver komen.
- Waterbesparing en regenwateropvang worden optimaal ingezet.
- Nieuwe kavels op bedrijventerreinen worden in samenwerking met bedrijven natuurvriendelijk ingericht.
- Aandacht voor een verantwoord verlichtingsbeleid op industrieterreinen in relatie tot lichtvervuiling voor de directe omgeving van het buitengebied.
- Overig:
 - Economie zodanig stimuleren dat het mensen (jong en oud) bindt.
 - Blijvend aandacht voor kunst en cultuur.
 - De bibliotheek als belangrijke basisvoorziening waarderen.

Hoe verandert de instelling en aanpak binnen ons gemeentehuis?

Bestuurders, ambtenaren en politiek zijn er voor het welzijn van de inwoners en niet andersom. De inwoner mag verwachten dat er wordt meegedacht aan oplossingen en dat niet alleen regeltjes worden gehandhaafd. M.a.w.: het gezonde verstand staat voorop. De gemeenteraad zet duidelijke kaders en controleert. De uitvoering wordt - waar mogelijk- aan anderen overgelaten. De inwoner wordt tijdig betrokken.

- Er is altijd een evaluatiemoment nodig voor de manier van handelen van onze gemeente. Het gemeentebestuur consulteert regelmatig de inwoners over haar handelen.
- De gemeente is geroepen tot dienstverlening en wordt daarop afgerekend.
- Er komt een Kinderburgemeester en een Raad van Jongeren.
- GroenLinks houdt nieuwe regels altijd kritisch tegen het licht.
- Er komt na de verkiezingen bij voorkeur een Raadsakkoord tussen alle politieke partijen op hoofdlijnen. Inwoners mogen hierop reageren.
- Bij belangrijke raadsvoorstellen worden inwoners zoveel mogelijk betrokken.
- Burgemeester en Wethouders houden weer wekelijks spreekuren voor inwoners op de begane grond, zodat de drempel voor bezoekers wordt verlaagd.
- Hernieuwd gebruik van het gemeentehuis wordt nagestreefd nu er meer ruimte is ontstaan door het hybride werken van medewerkers in coronatijd.

Ten slotte, hieronder een aantal successen geboekt door de fractie GroenLinks Weststellingwerf in de gemeenteraad periode 2018-2022

In de afgelopen raadsperiode hebben we veel bereikt, en dat is best iets om even bij stil te staan. Een aantal van deze successen kunt u hieronder teruglezen.

Groen Weststellingwerf

Motie Ondertekenen Statiegeld Alliantie

Opnieuw is deze motie ingediend. Statiegeld op alle PET-flessen en blikjes als een van de oplossingen genoemd bij het tegengaan van de verspreiding van plastics in het milieu. Het hergebruik van grondstoffen wordt hierdoor gestimuleerd. Alle fracties hebben de motie nu wel ondertekend, een belangrijke stap!

Een groene gemeente met veel initiatieven

We hebben vele energie transitie initiatieven voorgedragen en gesteund voor zowel ondernemers, dorpsbelangen als particulieren. Voorstellen voor bloemrijk bermbeheer, na bijvoorbeeld aanleg glasvezel, zijn gedaan. Het blijven stimuleren van een actieve biodiversiteit en geen uitbreiding van intensieve veehouderij binnen de gemeente is uitgedragen. Meerdere malen laten horen tegen het gebruik van landbouwgif te zijn in o.a. de bollenteelt.

Kleine windmolens stimuleren i.p.v. grootschalige energieparks.

GroenLinks heeft de motie om kleine windmolens (as-hoogte 15m) mede ingediend. De motie is met algemene stemmen aangenomen en Gedeputeerde Staten is op de hoogte gebracht. Wij blijven dit initiatief op de voet volgen!

Ondersteunen bewonersgroepen tegen uitbreiding intensieve landbouwbedrijven.

Het ondersteunen van bewoners die tegen de komst zijn van grootschalige uitbreiding, dan wel omgezette landbouwbedrijven zoals varkens- en geitenfokkerijen in hun directe omgeving. Risico's voor gezondheidsproblemen zijn hierbij een belangrijke argumentatie.

Gaswinning in Weststellingwerf

Wij zijn vanaf het begin actief betrokken bij het dossier over het tegengaan van (nieuwe) gaswinning in Weststellingwerf. In de raad is hiervoor ondertussen brede steun verkregen door unaniem de motie aan te nemen. Gezien het belang van het onderwerp hebben we dit dan ook opgenomen in ons verkiezingsprogramma!

Sociaal Weststellingwerf

Motie Kinderpardon

Met de motie Kinderpardon is door ons succes geboekt. In de motie wordt het college verzocht om soepel om te gaan met kinderen die al langer dan 5 jaar in Nederland verblijven deze hier ook te houden. Het is van groot belang dat zij hier mogen blijven. Onze motie om deel te nemen aan de 'Coalition of the willing' over het opnemen van enkele van deze vluchtelingenkinderen in onze gemeente heeft het gehaald!

Ongelijkheid in het WMO beleid

Wij hebben tegen de 1,4 miljoen bezuinigingen op de WMO gestemd omdat het hier gaat om kwetsbare doelgroepen met veelal een kleine beurs die zorg en ondersteuning nodig heeft. Vooral de huishoudelijke zorg komt niet of onvoldoende terecht bij inwoners die deze steun hard nodig hebben en het niet zelf kunnen betalen. Helaas heeft de motie herinvoering van de inkomenstoets het niet gehaald, maar we blijven ons tegen deze ongelijkheid verzetten.

Kadernota Peuteropvang Weststellingwerf

Binnen het Sociaal Domein van de gemeente Weststellingwerf nemen kinderopvang en peuteropvang een belangrijke plaats in als het gaat om jeugdhulp, participatiebeleid en de keten van voorzieningen voor 0 - 4 jarigen. Wij hebben diverse malen aangegeven het belangrijk te vinden dat de peuteropvang voor iedereen betaalbaar blijft.

Levendig Weststellingwerf

Vervangen Loden Leidingen

Mede door onze inzet is naar aanleiding van het indienen van een motie in 2019 een toezegging verkregen om, gezien de onderzochte gezondheidsrisico's, loden leidingen te verwijderen uit bestaande huizen en gebouwen binnen de gemeente.

Indienen van een "meedenk" begroting!

Onze (steun)fractie heeft actief en voortvarend de samenwerking met SDW en D66 gezocht. Een samenwerking die eind 2020 geleid heeft tot het indienen van een meedenk-begroting waarin op de terreinen verkeer, sociaal domein en duurzaamheid/biodiversiteit voorstellen zijn gedaan om de begroting aan te passen. Het onderdeel duurzaamheid en biodiversiteit is door GroenLinks verzorgd.

Vervanging lampen lantarenpalen naar Ledverlichting

Op verzoek van GroenLinks zijn alle lantarenpalen binnen de gemeente die toen nog geen Ledverlichting hadden, versneld omgebouwd naar LED.

Uitreiking Groene Lintjes

Naast het huis aan huis verspreiden van onze kaarten en gerichte acties in de verschillende dorpen, wordt elk jaar door GroenLinks een plaatselijk 'GROEN' initiatief binnen onze gemeente in de schijnwerpers gezet en gehonoreerd met een lintje en positieve aandacht in de pers. De afgelopen 4 jaar waren de winnaars:

In 2018: Alain Schievink van bedrijf TONN dat oplossingen biedt voor groene parkeerplaatsen, half verhardingen, paddocks en rotvrije weidepalen van gerecycled plastic.

In 2019: Biologisch Melkveehouderij Maatschap van Dijk-Landman in Oldelamer.

In 2020: Natuur & Milieu Educatiecentrum de RietNymf in Munnekeburen.

In 2021: Voedselbos Blesdijkerheide aan de Lijsterbeslaan in Blesdijke.

Allen plaatselijke groene initiatieven die navolging verdienen!

Steunt u onze plannen?

Laat van u horen en stem woensdag 16 maart óók voor GroenLinks Weststellingwerf. De gemeente is toe aan een flinke duw in de juiste richting, en uw steun is daarbij essentieel.